

Bryssel, 14.9.2017
C(2017) 6169 final

OFFENTLIG VERSION

Detta dokument är ett internt kommissionsdokument som bara ställs till förfogande i informationssyfte.

Ärende: Statligt stöd SA.48069 (2017/N) – Sverige
Skattelättnader för rena och höginblandade flytande biodrivmedel

1. FÖRFARANDE

- (1) Efter tidigare skriftväxling med kommissionen anmälde Sverige den 7 juli 2017 ovan nämnda stödordning i enlighet med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- (2) Den anmälda åtgärden är en ändring av en befintlig stödordning som upprepade gånger godkänts av kommissionen som stöd som är förenligt med den inre marknaden. Det senaste beslutet om godkännande i ärende SA.43301 (2015/N)¹ baserades på riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi 2014–2020² (nedan kallade *riktlinjerna*).
- (3) Kommissionen begärde ytterligare upplysningar den 17 juli 2017. Sverige lämnade upplysningarna samma dag.

¹ SA.43301 (2015/N) – Sverige – Skattebefrielser och skattenedsättningar för flytande biodrivmedel (EUT C 241, 1.7.2016, s. 5).

² EUT C 200, 28.6.2014, s. 1.

Utrikesminister Margot WALLSTRÖM
Utrikesdepartementet
Arvfurstens palats
Gustav Adolfs torg 1
SE - 103 23 Stockholm

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET

2.1. Syfte, form av stöd, rättslig grund och stödmottagare

- (4) Användningen av motorbränslen framställd från biomassa är en viktig del av den svenska strategin för anpassning till klimatförändringen. Ökade andelar biodrivmedel skulle hjälpa Sverige att nå sitt EU-mål för 2030 och landets nationella mål att minska utsläppen av växthusgaser från inrikes transporter med minst 70 procent senast 2030 i förhållande till värdena för 2010.
- (5) Sverige ger för närvarande stöd till produktion av biodrivmedel genom skattebefrielser och skattenedsättningar genom en åtgärd som Europeiska kommissionen godkände under 2015 fram till den 31 december (SA.43301 (2015/N)). Sverige beviljar full befrielse från koldioxidskatt för alla biodrivmedel (både låginblandade och höginblandade, inbegripet rena biodrivmedel³) och landet beviljar också olika befrielser från eller nedsättningar av energiskatten för både låginblandade och höginblandade biodrivmedel⁴:
- (a) Enligt den befintliga och godkända stödordningen ges låginblandade biodrivmedel följande nedsättning från energiskatt:
- En nedsättning på 74 % av energiskatten för etanol för låginblandning.
 - Full skattebefrielse för biodrivmedel med annan låginblandning än etanol.
 - En nedsättning på 8 % av energiskatten för FAME för låginblandning.
 - Full skattebefrielse för biodrivmedel med annan låginblandning än FAME.
- (b) Enligt den befintliga och godkända stödordningen ges höginblandade biodrivmedel följande nedsättning från energiskatt:
- En nedsättning på 50 % av energiskatten för FAME för höginblandning.
 - En nedsättning på 73 % av energiskatten för etanol (E85) för höginblandning.
 - Full skattebefrielse för flytande biodrivmedel för annan höginblandning än etanol eller FAME.
 - Full skattebefrielse för hydrerade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter, så kallade HVO.
- (6) För att säkerställa en fordonspark fri från fossila bränslen i Sverige anser de svenska myndigheterna att det är avgörande att öka andelen rena och höginblandade biodrivmedel med stöd i en infrastruktur på bensinstationer över hela landet. En långfristig efterfrågan från konsumenterna är avgörande för att

³ I detta beslut ska höginblandade biodrivmedel anses omfatta även rena biodrivmedel med ett biomassainnehåll på 100 %.

⁴ Se särskilt skäl 6 i beslut SA.43301 (2015/N).

säkerställa att biltillverkarna ska kunna godkänna användningen av biodrivmedel som motorbränslen i sina fordon.

- (7) De svenska myndigheterna förväntar sig uppnå en sådan ökning genom att införa ett ”åtagandesystem om utsläppsminskning” för alla låginblandade bränslen som släpps ut på marknaden och genom att upprätthålla och ytterligare öka nedsättningen av energiskatten för höginblandade biodrivmedel.
- (8) Genom ”åtagandesystemet om utsläppsminskning” kommer leverantörer av drivmedel att från och med den 1 juli 2018 åläggas att minska växthusgasutsläppen för bensin och diesel som släpps ut på marknaden genom blandning av hållbara låginblandade biodrivmedel. Den provisoriska kvoten för 2018 har fastställts till 19,3 % för diesel, som kontinuerligt ökar fram till 2020 (20 % 2019 och 21 % 2020). För bensin har den provisoriska kvoten för 2018 fastställts till 2,6 %, vilken ökar till 4,2 % under 2020.
- (9) Underlåtelse att uppfylla åtagandet om utsläppsminskning kommer att bestraffas med en avgift. Avgiften får inte överskrida 7 SEK per kilogram koldioxidekvivalent för att åtagandet om utsläppsminskning ska vara uppfyllt.
- (10) Höginblandade och rena biodrivmedel kommer inte att omfattas av åtagandet om utsläppsminskning. Dessa bränslen kommer istället att vara berättigade till befrielse från energiskatt och koldioxidskatt. De svenska myndigheterna förklarade att från och med den 1 juli 2018 kommer höginblandade biodrivmedel att gynnas av en komplett befrielse från både koldioxidskatt och energiskatt för den del av inblandade biodrivmedel som härrör från biomassa. Däremot kommer låginblandade biodrivmedel och biodrivmedel som inte är hållbara att beskattas på samma sätt som deras motsvarande fossila bränslen. De kommer därmed inte längre att få befrielse från eller nedsättning av vare sig koldioxidskatt eller energiskatt.
- (11) De svenska myndigheterna har bekräftat att stödet i form av befrielser från koldioxidskatt och energiskatt bara kommer att avse biodrivmedel som uppfyller EU:s hållbarhetskriterier i enlighet med definitionen i artikel 17.2 till 17.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG⁵.
- (12) De svenska myndigheterna har också bekräftat att de redan befintliga definitionerna på höginblandade biodrivmedel som det hänvisas till i skäl 5 b och som avser den befintliga stödordningen inte kommer att ändras som en följd av de föreslagna ändringarna av regelverket. Skattebefrielserna kommer därmed att omfatta följande höginblandade biodrivmedel:
 - Höginblandad FAME (B100);
 - Höginblandad etanol (E85, ED95);
 - Hydrerade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter, så kallade HVO, när volymen på dessa motorbränslen består av mer än 98 % biomassa;

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16).

- Syntetisk bensin, framställd från lignin, när volymen på dessa motorbränslen består av mer än 98 % biomassa⁶.

De svenska myndigheterna tillägger att om HVO eller syntetisk bensin från lignin består av 98 % biomassa eller mindre kommer de inte att omfattas av den anmälda ändringen och kommer att beskattas med de allmänna skattesatserna för bensin och dieselbränslen.

- (13) De svenska myndigheterna hävdar att stödet syftar till att nå en skattesats för biodrivmedel som möjliggör för biodrivmedel att bli ett konkurrenskraftigt alternativ i förhållande till deras motsvarande fossila bränslen för konsumenter på bensinstationer. De hävdar också att en ökad stödnivå med full skattebefrielse för höginblandad FAME och etanol istället för en delvis skattenedsättning är viktig för att behålla en marknad för dessa typer av höginblandade biodrivmedel.
- (14) De svenska myndigheterna har lämnat uppgifter som visar en betydande nedgång i användningen av höginblandad etanol sedan 2012 (se tabell 1). Vad gäller användningen av höginblandad FAME framhåller de svenska myndigheterna att man från 2016 väntade sig en kraftig nedgång, vilken till slut bekräftades av de senaste preliminära uppgifterna om försäljningsvolymerna under 2016. Sverige har påpekat att en av orsakerna till nedgången är prisnedsättningen på bensin och dieselbränslen. Därför kommer, enligt de svenska myndigheterna, ytterligare en nedsättning för höginblandad FAME och etanol – från den energiskattenedsättning på 50 % och 73 % som de gynnas av i dag till full skattebefrielse – att hjälpa till att öka deras marknadsandelar.

Tabell 1: Användning av höginblandade biodrivmedel i 1000 m³ och i parentes som andel av den totala energi som använts inom transportsektorn 2012–2018 (prognos 2016)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Etanol i E85 och ED95	215 (1,4%)	176 (1,1%)	156 (1%)	103 (0,6%)	55 (0,3%)	51 (0,3%)	47 (0,3%)
Höginblandad Fame	42 (0,4%)	53 (0,5%)	175 (1,7%)	177 (1,7%)	79 (0,7%)	45 (0,4%)	12 (0,1%)
Höginblandad HVO	0 (0%)	1 (0%)	2 (0%)	34 (0,3%)	260 (2,5%)	384 (3,7%)	453 (4,4%)

Källa: Statens energimyndighet (nedan kallad Energimyndigheten) och Finansdepartementet.

- (15) Skattebefrielserna beviljas för att kompensera för skillnaden mellan (de högre) kostnaderna för att framställa hållbara höginblandade biodrivmedel och marknadspriset för motsvarande fossila bränslen.

⁶ Sverige förklarar att höginblandad syntetisk bensin (med ett innehåll av biomassa som överstiger 98 %) för närvarande inte finns tillgänglig på den svenska marknaden och inte förväntas bli tillgänglig innan den ändrade stödordningen löper ut den 31 december 2020.

- (16) Den rättsliga grunden för stödet är paragraf 3c 1 i sjunde kapitlet i den svenska lagen (1994:1776) om skatt på energi. Den svenska punktskatten på energi består av två delar, nämligen en energiskatt och en koldioxidskatt.
- (17) Stödordningen tillämpas på biodrivmedel som framställs i Sverige och på importerade biodrivmedel. Medan skattebefrielse måste begäras av de leverantörer av drivmedel som köper de stödberättigande biodrivmedlen och gör skattedeklarationerna gynnar skattebefrielse indirekt producenterna av hållbara biodrivmedel (stödmottagarna) eftersom de kompenserar en del av kostnaderna för att framställa biodrivmedlen.
- (18) Statens energimyndighet är ansvarig för ett övervakningssystem som säkerställer att hållbarhetskriteriet uppfylls och kontrollerar avskrivningar av produktionsanläggningar. Enligt svensk skattelagstiftning måste en leverantör av importerade biodrivmedel kunna lämna bevis på att biodrivmedlen är hållbara för att kunna få stöd.
- (19) För att gynnas av skattebefrielsen för höginblandade flytande biodrivmedel måste leverantören lämna ett beslut från Energimyndigheten om att alla livsmedelsbaserade biodrivmedel som skulle gynnas av skattebefrielsen är del av en övervakningsmekanism som säkerställer att dessa biodrivmedel levererades från anläggningar som inledde sin drift före den 31 december 2013 och att dessa inte är helt avskrivna. Energimyndigheten utfärdar ett sådant beslut om övervakning och utför sådan övervakning.

2.2. Stödnivå och övervakning av överkompensation

- (20) Eftersom stödordningen funnits redan tidigare har den regelbundet övervakats av de svenska myndigheterna.
- (21) Nivån på energiskatthöjningen baseras på Energimyndighetens ursprungliga prognoser för att undvika att stödnivån överskrider skillnaden mellan produktionskostnaderna för höginblandade biodrivmedel och marknadspriset för motsvarande fossila bränslen (överkompensation). Prognoserna övervakas av Energimyndigheten i form av en årlig övervakningsrapport. Sverige lämnade resultaten från en rapport som Energimyndigheten utformat för 2016 och uppskattningar för 2017 och 2018.

Tabell 2: Jämförelse av kostnaden för flytande biodrivmedel och motsvarande fossila bränslen, 2016

	Höginblandad etanol i E85	Fossil bensin	Höginbland ad FAME (B100)	HVO	Fossil diesel
A) Råvarukostnad	0,52	-	0,78	0,92	-
B) Arbetskraftskostnad	0,00	-	0,01	0,01	-
C) Kapitalkostnad	0,01	-	0,01	0,00	-
D) Bearbetningskostnad och övrig kostnad	0,18	-	0,16	0,13	-
E) Transportkostnad	0,01	-	0,02	0,03	-
F) Försäljning av biprodukter		-			-
G) Produktionskostnad (A+B+C+D+E- F)	0,72	0,31	0,98	1,08	0,28
H) Vinstmarginal (bruttomarginal för bensin och diesel)	-	0,15	-	-	0,11
I) Energiskatt (och koldioxidskatt för bensin och diesel)	0,07	0,66	0,11	0,00	0,58
J) Pris (G+H+I) justerat för energiinnehåll	1,22	1,12	1,16	1,14	0,97
K) Referenspris fossil motsvarighet	1,12	1,12	0,97	0,97	0,97
L) Skillnad mellan biodrivmedel och fossilt drivmedel (J-K)	0,10	0,00	0,19	0,17	0,00

Källa: Statens energimyndighet och Finansdepartementet.

Tabell 3: Förväntade kostnader för flytande biodrivmedel och motsvarandefossila bränslen, 2017

	Höginblanda d etanol i E85	Fossil bensin	Höginblandad FAME (B100)	HVO	Fossil diesel
A) Råvarukostnad	0,57	-	0,79	0,93	-
B) Arbetskraftskostnad	0,00	-	0,01	0,01	-
C) Kapitalkostnad	0,01	-	0,01	0,00	-
D) Bearbetningskostnad och övrig kostnad	0,18	-	0,16	0,13	-
E) Transportkostnad	0,01	-	0,02	0,03	-
F) Försäljning av biprodukter	0	-	0	0	-
G) Produktionskostnad (A+B+C+D+E-F)	0,78	0,36	0,99	1,10	0,32
H) Vinstmarginal (bruttomarginal för bensin och diesel)	-	0,15	-	-	0,11
I) Energiskatt (och koldioxidskatt för bensin och diesel)	0,03	0,68	0,10	0,00	0,60
J) Pris (G+H+I) justerat för energiinnehåll	1,25	1,19	1,16	1,15	1,03
K) Referenspris fossil motsvarighet	1,19	1,19	1,03	1,03	1,03
L) Skillnad mellan biodrivmedel och fossilt drivmedel (J-K)	0,06	0,00	0,13	0,12	0,00

Källa: Statens energimyndighet och Finansdepartementet.

Tabell 4: Förväntade kostnader för flytande biodrivmedel och motsvarande fossila bränslen, 2018

	Höginblandad etanol i E85	Fossil bensin	Höginblandad FAME (B100)	HVO	Fossil diesel
A) Råvarukostnad	0,58	-	0,78	0,93	-
B) Arbetskraftskostnad	0,00	-	0,01	0,01	-
C) Kapitalkostnad	0,01	-	0,01	0,00	-
D) Bearbetningskostnad och övrig kostnad	0,18	-	0,16	0,13	-
E) Transportkostnad	0,01	-	0,02	0,03	-
F) Försäljning av biprodukter	0,00	-	0,00	0,00	-
G) Produktionskostnad (A+B+C+D+E-F)	0,78	0,36	0,98	1,10	0,32
H) Vinstmarginal (bruttomarginal för bensin och diesel)	-	0,15	-	-	0,11
I) Energiskatt (och koldioxidskatt för bensin och diesel)	0,00	0,68	0,00	0,00	0,54
J) Pris (G+H+I) justerat för energiinnehåll	1,20	1,19	1,04	1,15	0,97
K) Referenspris fossil motsvarighet	1,19	1,19	0,97	0,97	0,97
L) Skillnad mellan biodrivmedel och fossilt drivmedel (J-K)	0,01	0,00	0,07	0,18	0,00

Källa: Statens energimyndighet och Finansdepartementet.

- (22) När det gäller tolkningen av tabellerna 2–4 ovan framhöll de svenska myndigheterna att rad J är summan av raderna G, H och I, och att den justeras till energiinnehållet i det relevanta biodrivmedlet jämfört med dess motsvarande fossila bränsle. Eftersom energiinnehållet varierar kraftigt mellan exempelvis bensin och etanol görs justeringen för att göra dem jämförbara per energienhet. Justeringen görs genom att multiplicera de totala kostnaderna för produktion av biodrivmedel (G+H+I) med en justeringsfaktor som visar förhållandet mellan det relevanta biodrivmedlet och dess motsvarande fossila bränsle, angivet som energiinnehåll. I tabell 5 sammanfattas energiinnehållet per bränsle och resulterande justeringsfaktorer:

Tabell 5: Energiinnehåll och justeringsfaktorer per bränsle

kWh per liter

Drivmedel	Energiinnehåll	Ungefärlig justeringsfaktor
Bensin	9,1	1,0
Diesel	9,8	1,0
Etanol	5,9	1,54
FAME	9,2	1,07
HVO	9,4	1,04

Källa: Statens energimyndighet och Finansdepartementet.

- (23) De svenska myndigheterna har bekräftat att Energimyndigheten kommer att fortsätta att utföra regelbundna jämförelser av kostnaderna för höginblandade biodrivmedel med de fossila bränslen de ersätter och sammanställa resultaten i övervakningsrapporter som varje år lämnas till kommissionen och att nödvändiga åtgärder kommer att vidtas för att undvika överkompensation i framtiden. Som regel kommer regeringen att föreslå de ändringar som är nödvändiga i höstens budgetproposition. För att bedöma överkompensation av biodrivmedel under ett givet år kommer Energimyndigheten att samla uppgifter genom en rapporteringsplikt som ska åläggas stödmottagarna i stödordningen. De uppgifter som krävs inbegriper uppgifter om volym och kostnad för produktion, import och direkta inköp av biodrivmedel. Rapportrande enheter ombeds också lämna en uppskattning av hur kostnaderna förväntas utvecklas under det kommande året. Det övervakningssystem som beskrivs ovan har också använts för flytande biodrivmedel under den tidigare ordningen.
- (24) Vidare har Sverige förklarat att den genomsnittliga marginal som de svenska framställarna av biodrivmedel rapporterat (uttryckt som skillnaden mellan försäljning och totala kostnader, dividerat med totala kostnader) inte har överstigit 5 % och den förväntas, på grundval av historiska uppgifter, att ligga kvar inom denna variationsbredd under kommande år.

2.3. Budget, varaktighet, kumulation och andra inslag

- (25) Den anmälda stödordningen kommer att träda i kraft den 1 juli 2018 och upphäva den befintliga stödordningen SA.43301 (2015/N) från och med den 1 juli 2018. Den anmälda stödordningen kommer att gälla till och med den 31 december 2020.

- (26) Den totala budgeten för stödordningen uppskattas på 8,5 miljarder SEK (0,89 miljarder euro). De svenska myndigheterna förklarar att den budget som tilldelats baseras på den uppskattade användningen av höginblandade biodrivmedel under stödperioden inklusive en rimlig marginal som beaktar den snabba utvecklingen och flera osäkerhetsfaktorer som tidigare har visat sig ha haft inflytande. Om stödbudgeten divideras per år uppgår den till 3,4 miljarder SEK (0,35 miljarder euro).
- (27) Sverige tillämpar inte ett kvotssystem, inblandningsskyldighet eller något annat system med liknande inverkan för höginblandade biodrivmedel och har angett att man inte har för avsikt att tillämpa några sådana åtgärder under den anmälda stödordningens varaktighet.
- (28) Vad gäller kumulation hävdar Sverige att det för närvarande kan bevilja investeringsstöd för att främja hållbara biodrivmedel genom statliga stödordningar för forskning och innovation eller miljöändamål. Dessa stödordningar inrättas i enlighet med gruppundantagsförordningen⁷ och förordningen om stöd av mindre betydelse⁸. För dessa åtgärder är och förblir de nuvarande och anmälda skatteåtgärderna delar av beräkningarna av det kontrafaktiska scenario som används för att beräkna en brist på marknaden. Stödordningen för investeringar är därför anpassad till reglerna om kumulation för att förhindra överkompensering. All eventuell överkompensation övervakas av Energimyndigheten.
- (29) Sverige har åtagit sig att följa bestämmelserna om transparens i riktlinjerna.
- (30) Sverige har åtagit sig att säkerställa att företag i svårigheter⁹ inte kan få stöd genom den anmälda stödordningen.
- (31) Sverige bekräftade också att man inte skulle bevilja stöd till ett företag som är föremål för utestående återkrav.

2.4. Utvärdering av stödordningen

- (32) Sverige har lämnat en utvärderingsplan för åtgärden. De viktigaste inslagen i utvärderingsplanen beskrivs nedan.
- (33) Den utvärderingsplan som anmälts av Sverige inbegriper åtta utvärderingsfrågor för att bedöma stödordningens direkta inverkan, dess indirekta inverkan, också vad gäller konkurrens, samt stödets proportionalitet och det valda stödinstrumentets lämplighet.

⁷ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁸ Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. Text av betydelse för EES (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1).

⁹ Se punkt 20 i Meddelande från kommissionen – *Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter* (EUT C 249, 31.7.2014, s. 1).

- (34) Stödordningens direkta inverkan kommer att utvärderas genom en bedömning av huruvida skattenedsättningen påverkar använda och sålda volymer, och hur marknaden utvecklas för biodrivmedel som inte är hållbara.
- (35) Utvärderingsplanen inbegriper också en allmän fråga om stödordningens mer omfattande bidrag till den svenska långfristiga ambitionen om en fordonspark som är fri från fossila bränslen.
- (36) Den indirekta inverkan från den stödordning som ska utvärderas är den som avser konsumenters beteenden (om stödordningen har lett till att konsumenter börjar använda höginblandade biodrivmedel istället för fossila bränslen), marknadssituationen för biobränslen för slutkonsumenten (avseende marknadspriser på bränslen från pumpen) och om konkurrens mellan stödmottagare på den svenska marknaden för biodrivmedel (avseende marknadskoncentration).
- (37) Stödinstrumentets lämplighet kommer att utvärderas genom att jämföra stödordningen med andra liknande stödordningar som tidigare använts i Sverige och i andra EU-medlemsstater.
- (38) Stödets proportionalitet kommer att utvärderas genom kontroller av om det förekommer överkompensation för stödmottagare och utvärderingsrapporten kommer att sammanfatta de årliga övervakningsrapporter som utformas av Energimyndigheten. Inom denna ram kommer detaljerade uppgifter att samlas in från stödmottagare som inbegriper produktionskostnader, importkostnader, kostnader relaterade till direkt inköp av biodrivmedel och försäljningspriser.
- (39) Enligt Sverige kan utvecklingen av sådana bränslen, eftersom de som producerar höginblandade biodrivmedel som inte är hållbara inte kommer att beviljas stöd, erbjuda ett relevant kontrafaktiskt scenario för att bedöma stödordningens direkta inverkan. Ett alternativt eller kompletterande kontrafaktiskt scenario skulle kunna vara att använda utvecklingen av höginblandade biodrivmedel i en EU-medlemsstat som inte har någon liknande stödordning. Ett antal kontrollvariabler kommer att övervakas för att beakta andra faktorer som påverkar resultaten.
- (40) Utvärderingen kommer att utföras av Energimyndigheten, som är oberoende av den svenska regeringen och har den tekniska sakkunskap som krävs på energiområdet.
- (41) Sverige har åtagit sig att lämna den slutliga utvärderingsrapporten till kommissionen senast den 15 januari 2020. Den slutliga rapporten kommer att offentliggöras på Energimyndighetens webbplats (<http://www.energimyndigheten.se>). Resultaten av utvärderingen kommer att vara en av de faktorer som beaktas när den svenska regeringen kommer att överväga alternativen för framtida utformning av politiken efter 2020.

3. BEDÖMNING

3.1. Förekomst av stöd

- (42) I sitt tidigare beslut framhöll kommissionen att stödordningen utgör statligt stöd i enlighet med artikel 107.1 i EUF-fördraget. Faktum är att de skattelättnader som ingår i den svenska lagen (1994:1776) om skatt på energi minskar statens skatteintäkter. De kan därför tillskrivas staten och finansieras genom statliga medel. De gynnar också selektivt biodrivmedelsproducenter gentemot andra drivmedelsproducenter. Eftersom biodrivmedel ersätter fossila bränslen kan skattelättnaderna snedvrیدا konkurrensen bland bränsleproducenter och bränsleleverantörer. Bränslen handlas internationellt, vilket leder till att åtgärden sannolikt påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

3.2. Stödets laglighet

- (43) Sverige har uppfyllt sina åtaganden i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget genom att anmäla stödordningen innan den tas i bruk.

3.3. Förenlighet

- (44) Kommissionen har bedömt stödordningens förenlighet med den inre marknaden, i enlighet med artikel 107.3 c i riktlinjerna, särskilt avnitten 3.2 och 3.3.
- (45) I enlighet med avsnitt 2.3 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014–2020¹⁰ ska stöd för produktion av biodrivmedel bedömas på grundval av riktlinjerna.

3.3.1. Mål av gemensamt intresse

- (46) Åtgärdens primära mål är miljöskydd genom ökad användning av hållbara biodrivmedel. Främjandet av hållbara biodrivmedel bör bidra till att uppfylla de mål som nämns i skäl 4. Sverige har bekräftat att stödordningen bara ger stöd till höginblandade biodrivmedel som uppfyller EU:s hållbarhetskriterier (se skäl 11).
- (47) Åtgärden stöder därför ett mål av allmänt intresse som går ut på att öka miljöskyddsnivån genom att främja energi från förnybara källor i enlighet med vad som anges i punkterna 30 och 107 i riktlinjerna.

3.3.2. Behov av statligt ingripande

- (48) I enlighet med punkt 36 i riktlinjerna behövs stödet om medlemsstaten påvisar att stödet effektivt riktas mot ett (återstående) marknadsmisslyckande som inte åtgärdats genom andra politiska åtgärder. Vad gäller utbyggnad av förnybar energi förutsätts i punkt 115 i riktlinjerna att ett återstående marknadsmisslyckande kvarstår, vilket kan rättas till genom beviljande av stöd för förnybar energi.

¹⁰ EUT C 204, 1.7.2014, s. 1. Ändrad genom det tillkännagivande som offentliggjordes i EUT C 390, 24.11.2015, s. 4.

- (49) Utan statligt ingripande skulle höginblandade biodrivmedel ha samma skattesatser som fossila bränslen. Biodrivmedlen skulle därför på grund av de högre kostnaderna för produktion och användning inte bli sålda (se skälen 13–15 och 21). Det skulle därmed inte finnas tillräckligt med incitament för att framställa dessa bränslen i de kvantiteter som behövs. Det är därför nödvändigt med stöd.
- (50) De svenska myndigheterna har bekräftat att de biodrivmedel som ges stöd genom den anmälda stödordningen inte ska omfattas av ett kvotsystem, inblandningsskyldighet eller något annat system med liknande inverkan under stödordningens varaktighet (fram till slutet av 2020). Därmed är punkt 14 i riktlinjerna uppfylld.

3.3.3. Stimulanseffekt

- (51) Stimulanseffekt förekommer om stödet ändrar stödmottagarens beteende för att nå målet av gemensamt intresse. Detta gäller särskilt när kostnaderna för att framställa förnybar energi överstiger marknadspriset och stödet kan hjälpa till att minska dessa extra miljökostnader. I tabellerna 2–4 visas att kostnaderna för att framställa höginblandade biodrivmedel är högre än marknadspriset för motsvarande fossila bränslen.
- (52) Sverige förklarade (se skäl 13) att nuvarande stödordning förefaller otillräcklig för att öka produktionen av vissa höginblandade biodrivmedel, men trots detta bidrar de anmälda skattelättnaderna till att minska de extra kostnader som anges i tabellerna 2–4. Eftersom skattelättnaderna kommer att stimulera användningen av höginblandade biodrivmedel kommer de också att stimulera produktionen av dessa biodrivmedel. Stödet kommer därför att ha en stimulanseffekt i enlighet med punkt 49 i riktlinjerna.

3.3.4. Särskilda bestämmelser om livsmedelsbaserade biodrivmedel

- (53) I enlighet med punkt 113 i riktlinjerna kan driftstöd till livsmedelsbaserade biodrivmedel beviljas fram till 2020, men bara till anläggningar som inledde drift före den 31 december 2013 och bara till dess anläggningen är helt avskriven. Livsmedelsbaserade biodrivmedel är biodrivmedel som framställs från spannmål och andra stärkelserika grödor, socker- och oljegrödor¹¹.
- (54) För att biodrivmedel ska gynnas av skattelättnaderna krävs att stödmottagarna kontrollerar att biodrivmedlen uppfyller EU:s hållbarhetskriterier och att biodrivmedlen inte är livsmedelsbaserade eller, om inte detta, att de har framställts i anläggningar som inledde drift före den 31 december 2013 och inte är helt avskrivna [se skälen 18 och 19].
- (55) För att visa förenlighet krävs ett kontrollsystem för att säkerställa att de biodrivmedel för vilka skattelättnader begärs uppfyller ovan nämnda villkor. För detta ändamål måste leverantören få ett godkännande från Energimyndigheten om att kontrollsystemet uppfyller de rättsliga kraven.
- (56) Därmed är kraven i punkt 113 i riktlinjerna uppfyllda.

¹¹ Artikel 2, punkt 113 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

3.3.5. *Lämplighet*

- (57) I enlighet med punkt 116 i riktlinjerna anser kommissionen att skattelättnaderna är ett lämpligt instrument för att uppfylla det mål av gemensamt intresse som fastställts ovan, under förutsättning att alla andra villkor är uppfyllda, vilket här är fallet (se skälen 46–54). Skattelättnaderna uppmuntrar användningen av hållbara biodrivmedel för inblandning och främjar därigenom deras produktion.

3.3.6. *Proportionalitet*

- (58) I enlighet med punkt 131 i riktlinjerna måste driftstöd för förnybar energiproduktion också uppfylla följande kumulativa villkor:
- (a) Stödet per energienhet överstiger inte skillnaden mellan de totala utjämnade kostnaderna för att producera energi för den särskilda tekniken i fråga och marknadspriset för den form av energi som berörs (ingen överkompensation).
 - (b) De totala utjämnade kostnaderna för att producera energi kan inbegripa normal räntabilitet. Vid beräkningen av de totala utjämnade kostnaderna för att producera energi dras investeringsstöd av från det totala investeringsbeloppet.
 - (c) Kostnaderna för produktion uppdateras regelbundet, åtminstone varje år.
 - (d) Stöd beviljas bara till dess att anläggningen helt skrivits av enligt normala redovisningsregler för att undvika att driftstöd som baseras på de totala utjämnade kostnaderna för att producera energi överstiger investeringens avskrivning.
- (59) Vad gäller villkoren i punkt 131 a i riktlinjerna framgår av tabellerna 2–4 som Sverige lämnat (baserade på de prognosrapporter som utförts på uppdrag av Energimyndigheten) att, även med det anmälda stödet (dvs. full befrielse från energiskatt – se prognoserna för 2018 i tabell 4), stödet per energienhet inte överstiger skillnaden mellan de totala kostnaderna för höginblandade biodrivmedel och marknadspriset för dess respektive kontrafaktiska bränsles marknadspris när värdet på rad (L) är fortsatt positivt.
- (60) Sverige har bekräftat att det under stödordningens varaktighet kommer att fortsätta att övervaka marknaden för motorbränslen och att övervakningsrapporter kommer att utformas och regelbundet sändas till kommissionen, åtminstone varje år. Dessa rapporter kommer att innehålla uppdaterade kostnadsberäkningar. Sverige har också åtagit sig att stödnivåerna, vid överkompensation, ska anpassas så att de korrigerar överkompensationen.
- (61) Mot bakgrund av denna information och dessa åtaganden anser kommissionen att stödet inte kommer att överstiga skillnaden mellan kostnaderna för produktion av biodrivmedel och marknadspriset för den form av energi som berörs (motsvarande fossila bränslen). Villkoren i punkt 131 a och c i riktlinjerna är därför uppfyllda.
- (62) Vad gäller räntabiliteten förefaller inte den marginal som de svenska framställarna av biodrivmedel rapporterat vara överdriven: Som förklaras i skäl 24 överstiger den inte 5 % av de totala produktionskostnaderna.

- (63) Om producenterna av biodrivmedel har mottagit investeringsstöd kommer detta att speglas i deras produktionskostnader, exempelvis som minskade kapitalkostnader. Lägre produktionskostnader påverkar i sin tur den omfattning enligt vilken stöd kan beviljas, under förutsättning att överkompensationstestet grundas på en jämförelse av produktionskostnaderna för biodrivmedel och marknadspriset för motsvarande fossila bränslen. Därigenom säkerställer Sveriges metod för att kontrollera överkompensation att allt beviljat investeringsstöd tas med. Villkoren i punkt 131 b i riktlinjerna är därför uppfyllda.
- (64) Stöd kan normalt bara beviljas till dess anläggningen är fullt avskriven. I princip tillämpas de skattelättnader som visas i kostnadsberäkningarna i tabellerna 2–4 på ett sådant sätt att stödet också kan kompensera kapitalkostnaderna för en producent av biodrivmedel.
- (65) Stödmottagare som anskaffar livsmedelsbaserade biodrivmedel kommer dock, vilket förklaras i skäl 19, att behöva ha ett kontrollsystem som säkerställer att inget stöd krävs för livsmedelsbaserade biodrivmedel som kommer från anläggningar som skrivits av.
- (66) Vad gäller biodrivmedel som inte är livsmedelsbaserade har Sverige bekräftat att inget stöd kommer att beviljas efter det att anläggningarna helt skrivits av enligt normala redovisningsregler. Detta gäller eftersom biodrivmedel som inte är livsmedelsbaserade fortfarande kommer från moderna anläggningar som använder relativt ny teknik. Mot bakgrund av att den anmälda stödordningen kommer att upphöra den 31 december 2020 kommer dessa anläggningar inte att ha skrivits av inom stödordningens varaktighet. Villkoren i punkt 131 d i riktlinjerna är därför uppfyllda.

3.3.7. Undvikande av otillbörliga negativa effekter på konkurrens och handel mellan medlemsstater

- (67) I enlighet med punkt 116 i riktlinjerna utgår kommissionen från att stödet får begränsad inverkan under förutsättning att alla andra villkor är uppfyllda, vilket här är fallet, (se skälen 46–66).

3.3.8. Företag i svårigheter eller som är föremål för utestående återkrav

- (68) Som anges i skälen 30 och 31 har Sverige åtagit sig att inte bevilja något stöd till företag i svårigheter eller företag som är föremål för utestående återkrav till följd av ett tidigare beslut från kommissionen som förklarade en stödordning för olaglig och oförenlig med den inre marknaden, i enlighet med punkterna 16 och 17 i riktlinjerna.

3.3.9. Transparens

- (69) Medlemsstaterna åläggs i avsnitt 3.2.7 i riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd att från och med den 1 juli 2016 offentliggöra viss information som rör stödmottagarna.

- (70) Sverige har åtagit sig att följa dessa bestämmelser. Den information som avses kommer att offentliggöras på en webbplats¹² från den 1 juli 2018, dagen efter det att stödordningen träder i kraft.

3.3.10. Varaktighet

- (71) Den anmälda stödordningen kommer att gälla till och med den 31 december 2020. Därmed är åtgärden förenlig med punkterna 113 och 121 i riktlinjerna enligt vilka driftstödsordningar för livsmedelsbaserade biodrivmedel ska begränsas till 2020.

3.3.11. Förenlighet med unionens skattelagstiftning

- (72) Eftersom den anmälda åtgärden avser nedsättningar och befrielser från punktskatt för energiprodukter bedömde kommissionen också dess förenlighet med rådets direktiv 2003/96/EG (energiskattedirektivet)¹³.
- (73) Artikel 16.1 i energiskattedirektivet gör det möjligt för medlemsstaterna att tillämpa en befrielse från eller nedsatt skattesats på biodrivmedel. Artikel 16.2 begränsar befrielsen från eller nedsättningen av skatten till den del av produkten som faktiskt härrör från biomassa, vilket är fallet för den anmälda åtgärden, eftersom skattebefrielsen bara kommer att beviljas för den del av inblandat bränsle som härrör från biomassa.
- (74) Den anmälda åtgärden är också förenlig med artikel 16.3 i energiskattedirektivet: Enligt slutsatserna i skäl 59 och 60, kommer inte stödet att medföra överkompensation för produktion av biodrivmedel under 2018. Sverige har också åtagit sig att stödnivåerna, vid överkompensation, ska anpassas så att de korrigerar överkompensationen (se skäl 23).

3.3.12. Utvärderingsplan

- (75) I riktlinjerna (punkt 28 och kapitel 4) anges att kommissionen kan kräva att vissa stödordningar omfattas av en utvärdering när den potentiella snedvridningen av konkurrensen är särskilt hög, det vill säga när åtgärden kan riskera att i betydande grad begränsa eller snedvrider konkurrensen om genomförandet av dem inte ses över i god tid. Mot bakgrund av målen tillämpas utvärdering bara för stödordningar med stora stödbudgetar som innehåller nya egenskaper eller när betydande ändringar av marknad, teknik eller lagstiftning väntas.
- (76) Stödordningen uppfyller kriteriet om en stödordning med en stor stödbudget och innehåller nya egenskaper. Den kommer därför att omfattas av en utvärdering.
- (77) Tillämpningsområdet och bestämmelserna för utvärderingen har fastställts med beaktande av kommissionens arbetsdokument "Gemensam metod för utvärdering av statligt stöd", i en utvärderingsplan som Sverige anmälde tillsammans med stödordningen och vars viktigaste inslag beskrivs i avsnitt 2.1 ovan.

¹² <http://www.tillvaxtanalys.se/statistik/statligt-stod.html>

¹³ Rådets direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51).

- (78) Kommissionen anser att den anmälda utvärderingsplanen innehåller följande nödvändiga inslag: Utvärdering av stödordningens mål, de frågor som utvärderats, resultatindikatorer, planerad metod för att utföra utvärderingen, krav för insamling av uppgifter, föreslagen tidpunkt för utvärderingen inklusive datum för inlämning av den slutliga utvärderingsrapporten, beskrivning av det oberoende organ som ska utföra utvärderingen eller de kriterier som ska användas för att välja ut det och bestämmelser för att säkerställa att utvärderingen offentliggörs.
- (79) Kommissionen konstaterar att utvärderingens tillämpningsområde fastställts på lämpligt sätt. Det omfattar en förteckning med utvärderingsfrågor med motsvarande resultatindikatorer. Uppgiftskällor fastställs individuellt för varje fråga. I utvärderingsplanen anges och förklaras de huvudsakliga metoder som ska användas för att fastställa stödordningens konsekvenser och det diskuteras varför dessa metoder sannolikt är lämpliga för stödordningen i fråga.
- (80) Kommissionen erkänner de åtaganden som Sverige gjort för att utvärderingen ska utföras enligt den anmälda utvärderingsplanen av ett oberoende expertorgan (se skäl 40). De föreslagna bestämmelserna för offentliggörandet av utvärderingsresultaten är tillräckliga för att säkerställa transparens.
- (81) Kommissionen noterar Sveriges åtagande att lämna den slutliga utvärderingsrapporten senast den 15 januari 2020.

3.3.13. Slutsats

- (82) Mot bakgrund av vad som anges ovan anser kommissionen att den anmälda åtgärden är förenlig med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

4. SLUTSATS

Kommissionen har därför beslutat att inte göra några invändningar mot stödet på grundval av att det är förenligt med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Med vänlig hälsning
På kommissionens vägnar

Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen